

Økonomiplan 2027-2030

Økonomisjef 05.11.26

Verdal kommune
verdal.kommune.no

Kommuneopplegget 2027

Regjeringen foreslår:

Vekst i frie inntekter:

3,2 mrd. kroner

- Kommunene: 2,6 mrd. kroner
- Fylkeskommunene: 0,6 mrd. kroner

Handlingsrom utover merkostnader til demografi:

0,5 mrd. kroner

- Kommunene: 0,4 mrd. kroner
- Fylkeskommunene*: 0,1 mrd. kroner

Kommunal- og distriktsdepartementet

**Fylkeskommunene fikk i tillegg økte inntekter i Revidert nasjonalbudsjett 2026 på 450 mill. kroner som videreføres i 2027*

2,6 mrd til kommuner

Minus lønns- og prisvekst
Minus økte behov
= 400 mill til realvekst

Med samme regnestykke er det ca,1 mill i realvekst for Verdal

Lite rom for andre prioriteringer

Det bestemmer hvor store bevilgninger som kan fordeles til tjenestene!

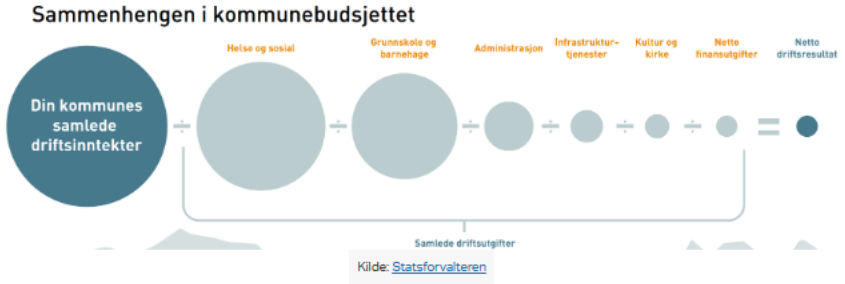

Grovskisse: Slik beregnes total bevilgning

Prinsippene bak forskriftsskjema § 5-4.1

Økonomiplan 2027-2030 *(tall i 1000 kr)*	**2026**	**2026 Revidert**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
+ Inntekter som kan fordeles	1.384.100	1.388.900	1.443.200	1.421.900	1.404.800	1.397.000
- Til renter og avdrag	-178.500	-178.500	-189.900	222.200	-223.800	-241.100
- Til pliktige avsetninger	3.550	21.965	0	0	0	0
- Til disposisjonsfond	4.644	12.975	-6.700	-14.400	-22.100	-29.800
- Til investeringer	0	0	-2.000	-3.000	-4,000	-5.000
= Rest kan fordeles	**1.213.794**	**1.245.340**	**1.244.600**	**1.182.300**	**1.154.900**	**1.121.100**
Til fordeling i gjeldende økonomiplan 2026-2029	1.213.794	1.214.144	1.151.050	1.111.750	1.064.150	
Endring fra gjeldende økonomiplan		**31.196**	**93.550**	**70.550**	**90.750**	

Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Beløp i 1000

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Rev. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Rammetilskudd	-637 351	-701 500	-701 100	-741 200	-737 900	-736 400	-735 200
Inntekts- og formuesskatt	-529 903	-528 800	-534 000	-551 600	-551 600	-551 600	-551 600
Eiendomsskatt	-46 332	-61 800	-61 800	-72 700	-75 300	-76 000	-76 800
Andre generelle driftsinntekter	-105 689	-92 000	-92 000	-77 700	-57 100	-40 800	-33 400
Sum generelle driftsinntekter	-1 319 275	-1 384 100	-1 388 900	-1 443 200	-1 421 900	-1 404 800	-1 397 000
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 149 702	1 213 794	1 245 340	1 244 600	1 182 300	1 154 900	1 121 100
Avskrivninger	106 000	118 800	118 800	124 200	128 300	132 500	132 600
Sum netto driftsutgifter	1 255 702	1 332 594	1 364 140	1 368 800	1 310 600	1 287 400	1 253 700
Brutto driftsresultat	-63 573	-51 506	-24 760	-74 400	-111 300	-117 400	-143 300
Renteinntekter	-53 202	-44 200	-44 200	-65 300	-62 100	-63 500	-50 100
Utbytter	-13 102	-13 000	-13 000	-13 500	-13 500	-13 500	-13 500
Renteutgifter	113 219	139 100	138 600	166 600	189 100	191 700	195 000
Avdrag på lån	87 014	96 600	97 100	102 100	108 700	109 100	109 700
Netto finansutgifter	133 929	178 500	178 500	189 900	222 200	223 800	241 100
Motpost avskrivninger	-106 000	-118 800	-118 800	-124 200	-128 300	-132 500	-132 600
Netto driftsresultat	-35 643	8 194	34 940	-8 700	-17 400	-26 100	-34 800

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Rev. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	4 250	0	0	2 000	3 000	4 000	5 000
Avsetninger til bundne driftsfond	34 264	13 000	15 441	13 200	13 200	13 200	13 200
Bruk av bundne driftsfond	-25 717	-16 550	-37 406	-13 200	-13 200	-13 200	-13 200
Avsetninger til disposisjonsfond	22 846	0	0	6 700	14 400	22 100	29 800
Bruk av disposisjonsfond	0	-4 644	-12 974	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	35 643	-8 194	-34 940	8 700	17 400	26 100	34 800

	Regnskap 2025	Oppr. budsjett 2026	Rev. budsjett 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028	Øk.plan 2029	Øk.plan 2030
Manglende oppsett	246	0	0	0	0	0	0
Administrasjon og styring	75 242	71 866	89 400	76 819	72 997	71 813	71 022
Barnehage	171 104	170 697	173 951	175 165	170 273	169 006	166 293
Grunnskole	279 274	265 337	273 069	276 610	260 026	252 921	243 699
Helsestasjon og lege	76 073	71 594	73 296	76 217	73 365	71 862	70 438
Helse og omsorg	387 429	355 281	366 458	379 741	364 220	358 327	349 388
Sosiale tjenester	89 876	87 218	88 168	83 286	73 278	68 319	63 454
Barnevern	63 042	62 081	62 573	64 936	62 103	59 064	56 445
Kultur og idrett	34 137	40 189	48 367	34 943	33 582	33 449	32 861
Plan	7 189	6 933	7 072	6 272	6 019	6 104	5 877
Samfunnsutvikling, næring og landbruk	13 060	12 506	12 926	10 991	9 941	9 589	9 424
Samferdsel og veier	11 436	11 758	12 201	13 048	12 779	12 737	12 633
Brann og redning	12 079	12 906	13 321	14 576	14 582	14 557	14 557
Vann avløp og renovasjon, selvkost	-40 546	-45 063	-45 047	-53 857	-56 698	-57 934	-59 997
Kirke	8 550	8 819	8 830	9 163	9 168	9 149	9 149
Tjenester utenfor ord. kommunalt ansvarsområde	87	0	0	-550	-550	-550	-550
Fellesutgifter	-45 212	81 673	46 142	77 239	77 215	76 487	76 408
Sum bevilgninger drift, netto	**1 143 064**	**1 213 794**	**1 230 724**	**1 244 600**	**1 182 300**	**1 154 900**	**1 121 100**

ØP 2026-2029
+ lønns- og prisvekst
+ nye oppgaver
+ økt utgiftsbehov
+ litt vekst
= Nye rammer

Noen små nyanser fra område til område

Nyheter →

Overlater ansvaret: – Det er deres valg

Kommunedirektørens forslag til budsjett i Levanger er helt på grensen av det forsvarlige. – Det er viktig å få frem at politikerne må ta stilling til viktige spørsmål, synes Peter Ardon.

Kommunedirektør Peter Ardon overlater til politikerne å prioritere hardt, hvis de ønsker nødvendig handlingsrom i årene fremover.

Gir skryt

På utgiftssiden kan nedlegging av skoler gi innsparing i tillegg til å sette de ovennevnte utbyggingene på vent.

Kommunedirektøren passer på å gi skryt til ansatte og ledere, som han synes har tatt i mot realitetene på beundringsverdig vis.

– Jeg har brukt lite tid på å forsvare drastiske kutt, sier Ardon, som også opplever sterkt engasjement tross dårlige rammebetingelser.

Det er helt klart grenser for hvor ulik Verdal kan være andre kommuner!

Inderøy, Politikk | Heftig avgiftshopp: Boligeiere må ut med mange tusen ekstra i året

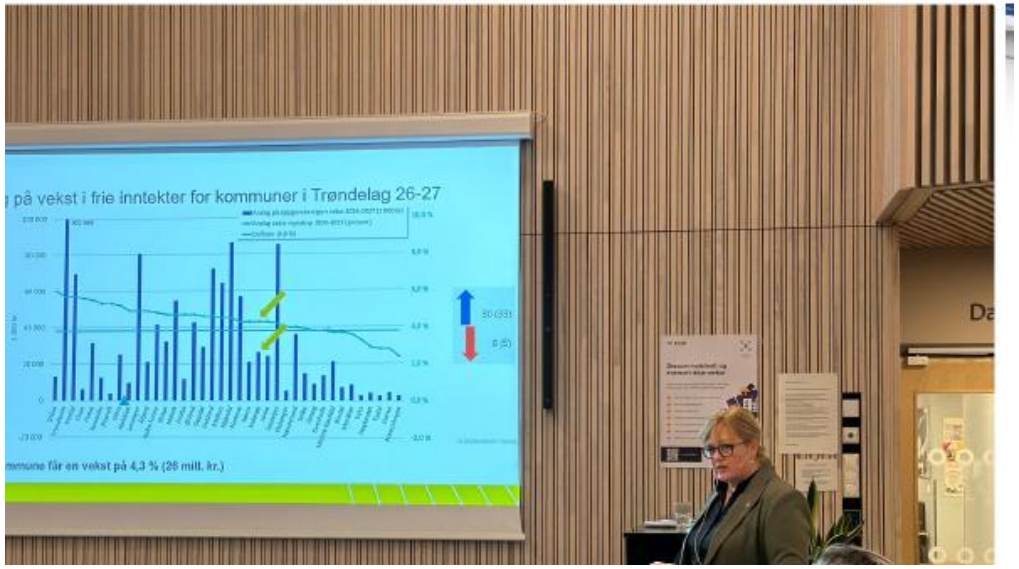

Inderøy, Politikk | Heftig avgiftshopp: Boligeiere må ut med mange tusen ekstra i året

Hadde det ikke vært for disposisjonsfondet, ville 2027-budsjettet sendt Inderøy kommune rett på ROBEK-lista. Innbyggerne vil best merke den saftige gebyrøkningen på vann og avløp.

For abonnenter

INDERØY: Det økonomiske bakteppet var langt fra lystig da kommunedirektør Grete H. Haugdal onsdag kveld presenterte forslaget til 2027-budsjett og økonomiplan 2027–2030.

– Kommunens økonomi er ikke bærekraftig på sikt, for dagens driftsnivå er ikke tilpasset inntektene. Vi har ikke klart å finne nok kutt i neste års budsjett til å komme i balanse, og presenterer derfor et 2027-budsjett med 16,3 millioner i minus på driften, fortalte kommunedirektøren.

For å komme i balanse, legges det opp til å tappe disposisjonsfondet kraftig de neste fire årene – fra rundt 96 til 35 millioner, ettersom det også budsjetteres med driftsunderskudd i resten av økonomiplanperioden:

Hva må gjenstående disposisjonsfond brukes til?

- Kjøpe tid til å rekke omstillingene som er nødvendige for å «berge økonomien»
- Finansiere pukkelkostnader som kreves for å endre drift og strukturer
- Bør ikke brukes til å opprettholde driftsrammer som ikke kan forsvares senere
- Bør ikke brukes til å kamuflere omstillingsbehov
- Sikre forsvarlig likviditet og evne til å bære risiko

Hvorfor strammer det seg til?

Året 2027 kan bli det året kommunen tapte handlingsrommet

Momenter	Kommentarer	Millioner kroner
Skatt og rammetilskudd		57,7
Forventet vekst i andre inntekter	I hht statsbudsjett	14,4
Lønns- og prisvekst	65 +7,5	-72,5
Integreringstilskudd		-14,0
Økte renter og avdrag		-33,0
Økt utgiftsbehov		-16,3
Totaleffekt		**-63,7**
Økt eiendomsskatt		10,9
Økte renteinntekter	Forutsatt ok likviditet	21,1
Bidrag til løsning		**32,0**

Årsprognose bevilgninger + lønns- og prisvekst gir et forbruk som er 70 mill over det vi kan finansiere i 2027.

Tallene i tabellen er regnet fra revidert budsjett 2026.

Det er et nivå som ligger høyere enn det vi har inntekter til.

Så egentlig er differansene til 2027 større fordi vi også må ned på bærekraftig nivå

Hvis tilleggsformål bevilges med finansiering fra fond, så må renteinntektene ned (lavere bankbeholdning)
Hvis bankbeholdningen tømmes i økonomiplanperioden, forsvinner mye renteinntekter (65 mill renteinntekt i 2027)
Regnskapsavslutning 2026 er et usikkerhetsmoment

Risiko for å finansiere bevilgning fra tomt disposisjonsfond

Det skal anvises dekning for alle utgifter for alle år i økonomiplanen

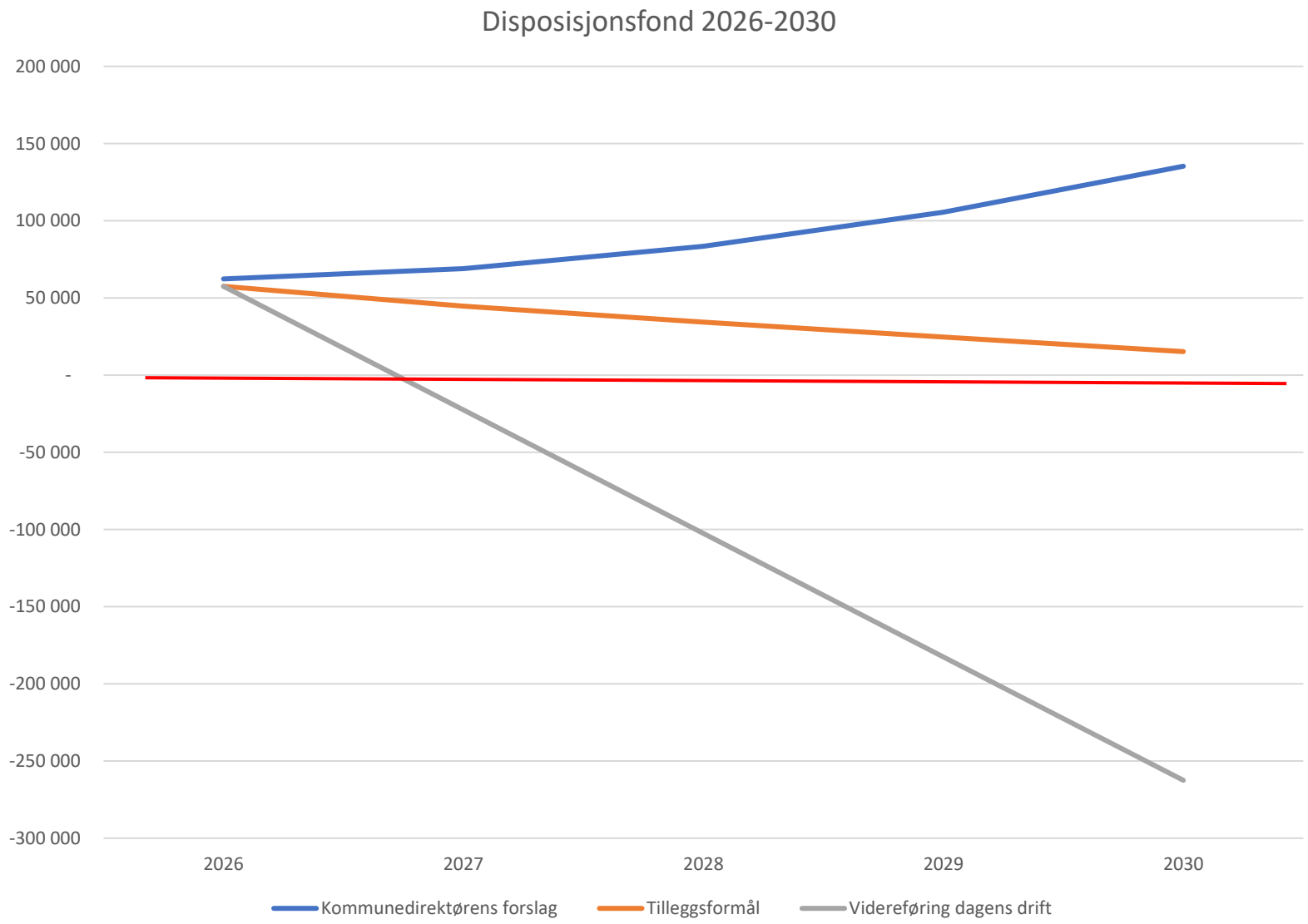

Grå linje er en ulovlig økonomiplan

Regnet årlig ubalanse 80 mill

Det krever et «bokholderi» å passe på at vi ikke har et ulovlig budsjett!

Derfor bør ikke kommunen lenger vedta disponering fra fond utover det neste året.

Jf nytt vedtakspunkt til økonomiplanen

Løse ett problem eller vente til det blir tre?

- Stor økonomisk ubalanse

Stor økonomisk ubalanse

+ Dekke inn merforbruk

+ Stort rentetap

(Robek)

… «Robek er egentlig bare en parantes her … den egentlig utfordringen er de tre punktene over)

«Den viktigste grunn for å bedre økonomien er å unngå unødvendig velferdstap for innbyggerne i Verdal»

Hvordan løse den økonomiske ubalansen?

- Det finnes egentlig bare to løsninger!
  - «Vente på å bli reddet» finnes ikke!
- Økte inntekter
  - Eiendomsskatt, gebyrer, egenbetalinger økes
  - Stortinget bidrar til inntektsvekst via statsbudsjett/budsjettforlik
  - Inntektsvekst fremover? (NTE, årlig vekst i statsbudsjettene osv)
- Redusere utgifter
  - Mindre tjenester eller mer kostnadseffektive
  - Lavere bevilgninger (lavere budsjetter)
  - Effektivisere gjennom å slå sammen, rydde, sentralisere
  - Effektivisere gjennom bedre verktøy, KI, bedre flyt
- KSK-rapporten og strateginotatet viser de løsningene som finnes!
  - Løsningene som er vurdert som realistiske av fagpersoner og KSK

Investeringer

	2026 revidert budsjett	2027	2028	2029	2030	Totalt 2027-2030
Nøkkeltall						
Investeringer	324 998	421 871	235 898	116 230	116 050	890 049
Momskompensasjon	44 735	53 564	23 193	8 321	14 260	99 338
Tilskudd	61 504		94 336			94 336
Bruk av lån	218 759	364 757	114 819	103 909	96 790	680 275
Annen finansiering	-	3 550	3 550	4 000	5 000	16 100
Finansiering	324 998	421 871	235 898	116 230	116 050	890 049
Igangsatte investeringer						
Politistasjonen		31 350	2 090			33 440
VBB 2		262 713	87 318	14 630		364 661
						-
Nye investeringer						-
Bioenergi			45 000			45 000
Kultur og idrett		6 658	11 240	3 000	3 000	23 898
Samferdsel og veier		6 100	12 500	6 500	6 500	31 600
Ny barnehage			750	750	50 000	51 500
						-
Selvkostinvesteringer		83 900	48 300	64 300	29 500	226 000
						-
Andre mindre investeringer		31 150	28 700	27 050	27 050	113 950

Leseveiledning budsjett på Framsikt
(de viktigste kapitlene står først)

- Overordnet (må leses)
  - Lysarkpresentasjoner fra møtene
  - Kommunedirektørens innledning
  - Vedtak og rammer
  - Behovsutvikling sektorovergripende
  - Behov, tiltak og premiss
  - Kommuneplanens handlingsdel
  - Økonomisk bærekraft og måltall
  - Handlingsrom for endring
  - Investeringer
- Tematisk / spesialisering
  - Sektorvise behov, tiltak og premiss kan leses selektivt
  - Informasjon om investeringsprosjektene
  - Informasjon om prosjekter
  - Klima
  - Medarbeidere
- Spesielt interesserte / oppslag
  - Driftsrammer dokumentasjon
  - Nøkkeltall og info om tjenestene (de gule kapitlene i menyen)
  - Gebyrliste
  - Vedlegg